

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 13 kwietnia 2026 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację poselską nr 16124
Znak sprawy: DC1.054.1.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 16124 złożoną przez Panów Posłów Marcina Warchoła i Dariusza Stefaniuka w sprawie podważania przez organy celno-skarbowe rzeczywistej wartości transakcyjnej pojazdów sprowadzanych ze Szwajcarii uprzejmie informuję, co następuje.

Ad pytania 1. *Na jakiej podstawie prawnej organy celno-skarbowe mogą odrzucać udokumentowaną cenę transakcyjną pojazdu i zastępować ją wartością ustaloną w drodze wyceny rzeczoznawcy?*

Zgodnie z art. 70 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013 r. ze zm., dalej: UKC) zasadniczą podstawą wartości celnej towarów jest wartość transakcyjna, tj. cena faktycznie zapłaconą lub należną za towary, gdy zostały one sprzedane w celu wywozu na obszar celny Unii, w razie potrzeby skorygowana.

Niemniej jednak, na podstawie art. 140 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks (Dz.U. UE L nr 343 z 29.12.2015 r. ze zm., dalej: UKC RW), gdy organy celne mają uzasadnione wątpliwości, że zadeklarowana wartość transakcyjna stanowi całkowitą faktycznie zapłaconą lub należną kwotę, mogą wezwać zgłaszającego do przedstawienia dodatkowych informacji.

Jeśli ich wątpliwości nie zostaną rozwiane, organy celne mogą zdecydować, że **wartość towarów nie może być ustalona zgodnie z art. 70 ust. 1 UKC.**

Należy przy tym zauważyć, że art. 140 UKC RW stanowi implementację przyjętą w dniu 12 maja 1995 r. Decyzji 6.1. Komitetu Ustalania Wartości Celnej Światowej Organizacji Handlu.

Ad pytania 2. *Jakie konkretne przesłanki muszą zostać spełnione, aby organ uznał, że cena wynikająca z faktury lub umowy nie odzwierciedla rzeczywistej wartości transakcyjnej?*

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (przykładowo: wyrok z dnia 9 czerwca 2022 r., FAWKES Kft. C–187/21, EU:C:2022:458) wartość celna powinna odzwierciedlać **rzeczywistą wartość gospodarczą przywożonego towaru**. Gdy zadeklarowana wartość celna nie odzwierciedla rzeczywistej wartości gospodarczej importowanego towaru, organ celny zwraca się do zgłaszającego, na podstawie art. 140 ust. 1 UKC RW, o przedstawienie dodatkowych informacji (np. faktura handlowa, umowa sprzedaży, korespondencja pomiędzy sprzedającym a kupującym, dokumenty księgowo itp.), które potwierdzają prawidłowość zadeklarowanej wartości transakcyjnej. Wszelkie istotne dokumenty mogą być przedkładane i badane w kontekście takiej procedury.

Zatem główną przesłanką do zakwestionowania wartości celnej jest zaniżona wartość celna sprowadzonego towaru. Natomiast ostateczną decyzję organ celny podejmuje na podstawie całości zgromadzonego materiału w sprawie.

Ad pytania 3. *Czy sama okoliczność, że cena zakupu jest niższa od średniej ceny rynkowej w Polsce, może stanowić wystarczającą podstawę do jej zakwestionowania?*

Badanie deklarowanej wartości celnej związane jest z koniecznością porównania zadeklarowanej przez zgłaszającego wartości celnej pojazdu samochodowego z wartością identycznych lub podobnych samochodów **na rynku kraju eksportu**. Jedynie w jednostkowych przypadkach organ celny może brać pod uwagę ceny rynkowe w Polsce.

Okoliczności towarzyszące zawarciu transakcji są oceniane przez organ celny na podstawie obiektywnych przesłanek. Organ celny podejmuje decyzję na podstawie całości zgromadzonego materiału dowodowego, przy czym przedstawione przez zgłaszającego informacje (dokumenty) są poddawane ocenie tak jak wszystkie pozostałe dokumenty.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dniu 16 czerwca 2016 r. wydał orzeczenie prejudycjalne w sprawie C-291/2015 (EURO 2004 Hungary Kft.). Przedmiotem tego rozstrzygnięcia jest wykładnia przepisów art. 181a rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (dalej: RWKC). Wprowadzie wyrok dotyczy przepisu art. 181a RWKC, który już nie obowiązuje, to jednak w związku z bardzo podobnym brzmieniem, należy go uznać za aktualny w odniesieniu do art. 140 UKC RW.

Tym wyrokiem TSUE usankcjonował interpretację ww. przepisu, zgodnie z którą:

- 1) wątpliwości, co do wiarygodności zadeklarowanej wartości celnej, mogą być wynikiem porównania wartości celnej przywożonych towarów za sztukę (odnoszącej się do wyjątkowo niskiej ceny wykazanej na fakturze) ze średnią statystyczną cen zakupu stosowanych w przywozie towarów podobnych;

- 2) fakt potwierdzenia ceny wynikającej z faktury zapisami księgowymi i dokumentami rachunkowymi importera, a także zaświadczeniem bankowym i oświadczeniem importera o dokonanej zapłacie za towar w wysokości wynikającej z faktury, może nie być, w konkretnym stanie faktycznym, wystarczający do rozwiania wątpliwości, uzasadnionych w sposób przedstawiony w pkt. 1;
- 3) uzasadnione w sposób, o którym mowa pkt. 1, wątpliwości mogą być traktowane, w konkretnym stanie faktycznym, jako wystarczające do zakwestionowania zadeklarowanej wartości celnej i ustalenia jej metodami zastępczymi.

Powyższy wyrok TSUE wskazuje na poszerzone możliwości prowadzenia postępowania dotyczącego wartości celnej importowanych towarów, w szczególności w kontekście weryfikacji wiarygodności deklarowanej wartości celnej i jej kwestionowania.

Ad pytania 4. *Czy Ministerstwo Finansów dostrzega problem nieuwzględniania przez organy takich czynników jak rabaty handlowe, relacje biznesowe czy stan techniczny pojazdu?*

Od stycznia 2025 r. do chwili obecnej do Ministerstwa Finansów nie wpłynęły skargi stron postępowania o nieprawidłowościach przy stosowaniu prawa celnego w trakcie ww. postępowań celnych.

Ministerstwo Finansów monitoruje na bieżąco orzecznictwo krajowych sądów administracyjnych. W trakcie tej analizy nie stwierdzono przypadków nieprawidłowości, o których mowa w pytaniu.

Odnosząc się do kwestii stanu technicznego pojazdu oraz nawiązując do pytania pierwszego, należy zaznaczyć, że podstawową metodą ustalania wartości celnej używanych pojazdów, po jej zakwestionowaniu, jest opinia sporządzona przez biegłego rzeczoznawcę, którego rolą jest określenie stanu technicznego pojazdu. Opinie te, przed wykorzystaniem w trakcie postępowania celnego, również są weryfikowane przez organ celny.

Ad pytania 5. *Czy istnieją jednolite wytyczne dla organów celno-skarbowych w zakresie weryfikacji wartości pojazdów sprowadzanych z państw trzecich, w szczególności ze Szwajcarii?*

Nie zostały wydane wytyczne w zakresie weryfikacji pojazdów samochodowych sprowadzanych z krajów trzecich. Od 2006 r. są natomiast przekazywane organom celnym informacje pomocne do ustalenia wartości celnej używanych pojazdów samochodowych.

Ad pytania 6. *Ile przypadków zakwestionowania wartości transakcyjnej pojazdów sprowadzanych z państw trzecich odnotowano w latach 2022-2025?*

W latach 2022-2025 wydano 841 decyzji w sprawie zakwestionowania wartości celnej sprowadzonych pojazdów samochodowych, co daje średnią 13 decyzji na jeden urząd celno-skarbowy rocznie.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że w tym samym okresie wniesiono 61 odwołań od decyzji w sprawie zakwestionowania wartości celnej sprowadzonych pojazdów samochodowych, co stanowi 7,1% wszystkich decyzji wydanych przez organ pierwszej instancji w tej sprawie.

Ad pytania 7. Czy Ministerstwo Finansów planuje działania mające na celu ograniczenie uznaniowości organów oraz zapewnienie, że podstawą naliczania należności będzie rzeczywista, udokumentowana cena zakupu?

Należy podkreślić, że organy celne działają na podstawie i w ramach obowiązujących przepisów prawa. Jeśli organ celny powziął uzasadnione wątpliwości co do zadeklarowanej wartości celnej i wątpliwości te nie zostały rozwiane, ma możliwość jej odrzucenia. Takie działanie znajduje uzasadnienie w przywołanych przepisach celnych.

Ad pytania 8. Czy rozważane jest wprowadzenie mechanizmów zwiększających ochronę przedsiębiorców przed arbitralnym podnoszeniem wartości towaru przez organy administracji?

Ustalenie wartości celnej używanych pojazdów samochodowych, podobnie jak innych towarów, wymaga:

- dokonania oceny wiarygodności zadeklarowanej wartości celnej,
- ewentualnego jej zakwestionowania (art. 140 ust. 2 UKC RW),
- ustalenia wartości celnej jedną z zastępczych metod wyceny.

Za mało prawdopodobne (z uwagi na to, że są to towary używane oraz fakt, że towary używane nie są produkowane jako takie) należy uznać możliwość ustalenia wartości celnej zastępczymi metodami wyceny, o których mowa w art. 74 ust. 2 UKC.

W związku z tym, w ogromnej większości przypadków zaistnieje konieczność ustalenia wartości celnej na podstawie art. 74 ust. 3 UKC metodą tzw. ostatniej szansy.

Zgodnie z art. 74 ust. 3 UKC, jeżeli wartość celna przywożonych towarów nie może być ustalona na podstawie art. 70 UKC i art. 74 ust. 2 UKC, jest ona ustalana na podstawie danych dostępnych na obszarze celnym Unii, z zastosowaniem odpowiednich środków zgodnych z zasadami i ogólnymi przepisami Porozumienia w sprawie stosowania art. VII Układu Ogólnego w Sprawie Taryf Celnych i Handlu, art. VII Układu Ogólnego w Sprawie Taryf Celnych i Handlu i przepisów rozdziału „Wartość celna towarów” UKC.

Najczęściej, przy ustalaniu wartości celnej uszkodzonych pojazdów samochodowych występują dwie sytuacje:

- gdy uszkodzenia są niewielkie (lekkie zarysowania lakieru, delikatne wgniecenie karoserii itp.), a deklarowana wartość rażąco odbiega od cen takich samych samochodów (nieuszkodzonych) na rynku kraju eksportu lub sprowadzanych nieuszkodzonych samochodów identycznych lub podobnych, przyczyną zakwestionowania mogą być te właśnie ceny,
- gdy uszkodzenia są duże, należy uzyskać opinię rzeczoznawcy, z której będzie wynikała procentowa utrata wartości z tytułu uszkodzeń w stosunku do wartości samochodu nieuszkodzonego i odnieść do ceny takiego samochodu na rynku kraju eksportu.

Zatem trudno jest uznać, że organy celne arbitralnie ustalają wartość celną sprowadzanych pojazdów samochodów po jej zakwestionowaniu.

Wyrażam przekonanie, że przedstawione informacje zostaną uznane przez Pana Marszałka i zainteresowanych Panów Posłów za wyczerpujące.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Zbigniew Stawicki

Podsekretarz Stanu Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej

w Ministerstwie Finansów